

Socha sv. Jana Nepomuckého, Bohdalov

Popis:

Pozdně barokní sochařská práce zpodobňuje sv. Jana Nepomuckého v jeho typické póze, tradičně oděného v kanovnícké roucho s biretem na hlavě. V ruce drží kříž podložený mučednickou ratolestí. Podstavec je zdoben volutovými křídly a plastickou kartuší.

Podrobný popis:

Život jednoho z nejčastěji ztvárňovaných, připomínaných a oslavovaných světců byl velice pohnutý, a zřejmě i proto se stal významnou ikonou křesťanského světa.

Jan Nepomucký se narodil ve vesnici Pomuk v jihozápadních Čechách někdy kolem roku 1350. Příjmení Nepomucký vzniklo pravděpodobně pozdějším chybným čtením De Pomuk jako Nepomuk. Základní vzdělání získal v cisterciáckém klášteře, poté odešel na studia do Prahy. Zde pak působil jako arcibiskupský notář. Vzdělání si později doplnil studiem církevního práva na padovské univerzitě, kde dosáhl titul doktora. Po svém návratu do Prahy ho čekala zajímavá církevní kariéra, začínal jako farář u kostela sv. Havla na Starém Městě pražském, později se stal kanovníkem kapituly u sv. Jiljí, poté kanovníkem kapituly na Vyšehradě a kanovníkem katedrální kapituly u sv. Víta. Posléze jej arcibiskup Jan z Jenštejna ustanovil svým generálním vikářem.

Toto období již bylo naplněno neshodami mezi českým králem Václavem IV. a pražským arcibiskupem Janem z Jenštejna. Vše vyvrcholilo fyzickým napadením arcibiskupa a zatčením jeho spolupracovníků, mezi kterými byl také Jan Nepomucký.

Ten byl následně tvrdě vyslýchán a mučen, nakonec bylo jeho mrtvé tělo hozeno z Karlova mostu do Vltavy. Dle pozdější tradice se jako hlavní důvod usmrcení Jana uvádí, že nechtěl králi prozradit obsah zpovědi jeho manželky královny Žofie. Tento aspekt je důležitým faktorem v celém procesu vývoje úcty k utopenému vikáři, dostal se i do životopisů a do papežské buly svatořečení Jana Nepomuckého z roku 1729.

V souvislosti s procesem svatořečení v roce 1719 byl otevřen hrob Jana Nepomuckého a z lebky vypadl kus organické hmoty, který byl mylně považován za dochovaný jazyk. Při opětovném zkoumání v roce 1725 hmota opětovně zčervenala. Dnes se soudí, že se jednalo o část mozkové tkáně. Jan Nepomucký byl vyhlášen v roce 1720 za blahoslaveného a v roce 1729 za svatého.

Katolíci v Čechách přijali s velkým nadšením svatořečení svého rodáka, kterého uctívali různými způsoby už tři století před tímto aktem. Úcta k osobě Jana Nepomuckého se rychle rozšířila i do okolních krajin.

Sv. Jan Nepomucký je zpodobován v klerice s biretem v ruce nebo na hlavě, kolem hlavy má svatozář z pěti hvězd, v ruce někdy drží palmovou ratolest (symbol mučednictví) a krucifix (dívá se na ukřižovaného Krista). Většina jeho soch se nachází blízko vodních toků, což symbolizuje jeho násilnou smrt ve vlnách Vltavy.

Region: Novoměstsko a Ždársko

Město: Bohdalov

URL:

Zpřístupnění: volně přístupné

Bezbariérový přístup: ano

GPS: 49°28'47.204"N, 15°52'30.293"E

Mapa: <http://maps.google.com/maps?q=49.4797789,15.8750814&z=12>

Obrázky:

